

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи

з дисципліни «АУДИТ»

(для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»)

Укладач І.В.ТАЦІЙ, доц., канд. економ. наук

Київ 2023

УДК 657.05:336.221

Рецензент : Е.В. Чернодубова, канд.економ.наук, доц.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» (для здобувачів вищої освіти спеціальності 071«Облік і оподаткування») / Укл. І.В.Тацій. – Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 17 с.

Методичні рекомендації містять вступ, методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи, вимоги щодо порядку, строків виконання та оформлення курсової роботи, порядок подання курсової роботи на рецензію та її захист, критерії оцінювання та захисту курсових робіт, тематику курсових робіт, інформаційно-методичне забезпечення, список рекомендованої літератури.

© СНУ ім. В.Даля,2023

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи.....	6
2. Вимоги до порядку, строків виконання та оформлення курсової роботи.....	7
3. Порядок подання курсової роботи на рецензію та її захист.....	9
4. Критерії оцінювання та захисту курсової роботи.....	11
5. Тематика курсових робіт.....	12
6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

ВСТУП

Аудит – це процес, за допомогою якого компетентний незалежний фахівець накопичує й оцінює інформацію про фінансово-господарську діяльність суб'єкта підприємництва для визначення і висловлення думки, у вигляді письмового висновку, щодо ступеня відповідності цієї інформації встановленим чинним законодавством, вимогам і нормативам.

Підприємницька діяльність економічних агентів на ринку вимагає залучення додаткового капіталу, розширення господарських зв'язків, партнерських відносин. Важливим при цьому є захист інтересів власника.

Ринкові відносини у реформованій підприємницькій діяльності повинні підкріплюватися можливістю одержувати і використовувати всіма учасниками цих відносин достовірну фінансову інформацію. Це актуалізує визначення науково обґрунтованих напрямів розвитку дієвої системи фінансово-господарського контролю.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» - це форма самостійної роботи студентів, мета якої – закріплення теоретичних знань, що одержані під час вивчення курсу, збір практичного інформаційного матеріалу, одержання необхідних навичок з проведення аудиторської перевірки.

Успішне виконання курсової роботи багато в чому залежить від того, як складено план дослідження, яка навчально-методична та довідкова література вивчена, наскільки логічно викладено автором матеріал, що характеризує досліджувану сферу діяльності підприємства чи організації.

Орієнтовні етапи процесу підготовки і виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» охоплюють наступне:

- вибір теми дослідження;
- опис роботи та її структурування;
- вивчення вторинних даних, складання бібліографії і програми дослідження;
- складання графіка збору інформації із застосуванням різних методів збору

даних;

- розробка анкет і опитувальних листів;
- систематизація інформаційних матеріалів, їх аналіз і обробка;
- робота над змістом курсової роботи та її представлення для попередньої

перевірки;

- заключна доробка курсової роботи після усунення недоліків, виявлених попередньою перевіркою;
- захист курсової роботи.

У процесі виконання роботи студент одержує необхідні консультації від наукового керівника. Підбір необхідних матеріалів, робота над темою, її змістом, формою викладу і зовнішнім оформленням здійснюється студентом самостійно.

Нижче наведено основні вимоги до структури, змісту й оформлення курсової роботи, а також можливі варіанти завдань, що вибираються студентами самостійно.

Мета курсової роботи - поглибити знання за кожною окремою темою дисципліни «Аудит» і набути необхідних практичних навичок для здійснення аудиторських досліджень.

Для досягнення поставленої мети у курсовій роботі необхідно:

- систематизувати, закріпити і розширити отримані за час вивчення дисципліни теоретичні знання, практичні вміння і навички;
- продемонструвати навички самостійної творчої роботи та самостійне прийняття рішень щодо досліджуваних у курсовій роботі проблем і питань;
- виявити рівень підготовленості студента, його здатність фахово аналізувати матеріали дослідження та робити відповідні висновки.

Сутність курсової роботи полягає в тому, щоб студент, виступаючи від імені аудиторської фірми, провів дослідження економічного суб'єкта за запропонованими нижче темами. Аудиторські дослідження проводяться студентами на теми, передбачені даними методичними рекомендаціями, чи на теми, близькі до тем дипломних робіт, чи для підприємства, де він працює, чи підприємства, на якому студент має можливість одержати достовірну і вичерпну

інформацію за погодженням з керівником курсового проектування.

У ході виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» студенти повинні продемонструвати знання й уміння, отримані ними у ході вивчення суміжних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Внутрішньогосподарський контроль», «Економічний аналіз», «Управлінський облік» та ін.

1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Титульний аркуш курсової роботи

Титульний аркуш курсової роботи містить:

- назву міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад;
- найменування навчального закладу, де виконана курсова робота;
- найменування кафедри;
- назву курсової роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові студента, що виконав роботу в називному відмінку, курс, шифр групи;
- прізвище, ім'я, по батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада наукового керівника;
- місто і рік виконання курсової роботи.
-

1.2. Зміст

Зміст курсової роботи визначається її темою і відображається в плані роботи, складеному за допомогою наукового керівника.

Зміст подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів (якщо вони входять до розділу), зокрема вступу, змістових розділів, висновків і пропозицій, переліку

літератури, додатків.

Рекомендований наступний типовий зміст курсової роботи:

Вступ

1. Визначення проблеми дослідження.
 - 1.1. Опис проблеми.
 - 1.2. Структурування проблеми.
 - 1.3. Побудова моделі.
 - 1.4. Опис мети збирання інформації.
 - 1.5. Формулювання гіпотез дослідження.
2. Вироблення концепції збирання інформації.
 - 2.1. Побудова проекту дослідження (джерела інформації, хто проводить).
 - 2.2. Складання плану досліджень.
 - 2.3. Визначення методу збирання даних.
 - 2.4. Вибір і розвиток інструментів збирання даних.
 - 2.5. Визначення об'єкта дослідження й обсягів збирання інформації.
 - 2.6. Розробка детального плану збирання даних.
3. Проведення дослідження та аналіз даних.
 - 3.1. Організація, проведення і контроль збирання даних.
 - 3.2. Документування результатів дослідження.
 - 3.3. Перевірка зібраної інформації і підготовка її до аналізу за допомогою комп'ютера.

Висновки і пропозиції.

Перелік використаної літератури.

Додатки.

2. ВИМОГИ ДО ПОРЯДКУ, СТРОКІВ ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна мати таку структуру: вступ, визначення проблеми

дослідження, вироблення концепції збирання інформації, проведення дослідження та аналіз даних, висновки та пропозиції, перелік використаної літератури, додатки. Кожний розділ складається з кількох підрозділів і повинен мати свою назву. Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою.

Вступ повинен бути написаний коротко (не більше 3 сторінок). У ньому необхідно дати короткий опис вибраного підприємства, вказати тему курсової роботи і обґрунтувати її важливість і актуальність. Слід сказати про результати аудиторських досліджень і проробки аналогічних питань у працях вітчизняних і зарубіжних аудиторів.

У розділі «Визначення проблеми дослідження» необхідно чітко сформулювати мету і завдання аудиторського дослідження.

Слід висвітлити базові принципи, на основі яких проводяться аудиторські дослідження, глибоко і повно розкрити методику проведення дослідження (5 підрозділів обсягом 4-7 друкованих сторінок).

У другому розділі «Вироблення концепції збирання інформації» описується технологія (план) дослідження, методи збирання інформації, визначення об'єкта дослідження, обсягів необхідної інформації та складання детального плану її збирання (6 підрозділів обсягом 5-7 друкованих сторінок).

У наступному розділі курсової роботи необхідно:

- розглянути сутність усіх економічних категорій, пов'язаних з методикою і процесом проведення аудиторських досліджень;

- узагальнити і проаналізувати теоретичні положення, що стосуються проведення аудиторських досліджень;

- викласти різні точки зору по спірних питаннях, критично оцінити їх і обґрунтувати власну думку, використовуючи дані економічного розвитку суб'єктів господарської діяльності України;

- привести статистичні дані з основних питань, побудувати на їх основі схеми, графіки, таблиці і дати їм економічну оцінку з використанням Microsoft Excel;

- дослідити перспективи розвитку розглянутих економічних явищ;

- дати конкретні рекомендації з вибору стратегії аудиту і планування аудиторської діяльності підприємства (обсяг 15-20 друкарських сторінок).

У висновках і пропозиціях викладаються основні й узагальнені висновки і конкретні пропозиції, які спрямовані на удосконалення діяльності організації, на базі якої проводились дослідження, враховуючи мету дослідження. Для окремих тем припустимо розрахунок очікуваного економічного ефекту від впровадження досліджень у практику (2-3 сторінки).

Курсова робота повинна бути написана грамотно, чітко і зрозуміло, правильною літературною мовою. Не слід викладати матеріал пишномовними фразами, надмірно завантажувати текст цитатами, повторювати ті самі слова і вирази, довільно скорочувати слова, використовувати загальні фрази.

Література і джерела первинної і вторинної інформації з проблематики виконуваних досліджень підбираються студентами самостійно, при цьому можуть бути використані як ті джерела, що зазначені в списку рекомендованої літератури за курсом «Аудит», так й інші джерела, які використовував автор у курсовій роботі.

3. ПОРЯДОК ПОДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ НА РЕЦЕНЗІЮ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Виконання курсової роботи здійснюється студентом самостійно у поза аудиторний час згідно з вибраною темою в обсязі, що передбачений індивідуальним завданням. Завдання на курсове проектування видається кожному студенту науковим керівником до початку виконання курсової роботи.

На початку семестру викладач-керівник курсової роботи проводить вступне заняття, на якому визначає мету та задачі курсового проектування, її значення в підготовці майбутнього фахівця, знайомить з напрямками та тематикою курсових робіт, повідомляє про календарний план роботи і графік консультацій.

Консультації проводяться згідно з графіком, що складений науковим керівником курсової роботи, і відповідають строкам виконання основних розділів курсової роботи. Виконання графіку студентом обов'язкове. Під час консультацій

студент узгоджує (коригує) з керівником план роботи, ставить запитання, подає частини роботи, що виконані, на рецензію. Викладач відповідає на запитання студента, робить зауваження щодо змісту та оформлення роботи, надає необхідну методичну допомогу.

Студенту необхідно ретельно враховувати зауваження керівника і своєчасно усувати всі вказані недоліки. Систематична праця над курсовою роботою є запорукою якісного її виконання та успішного захисту.

Після остаточного рецензування робіт керівник дає студентові дозвіл на чистове оформлення роботи.

Оформлена належним чином і зброшурована робота подається у деканат інституту не менше, ніж за три тижні до закінчення семестру.

Керівник роботи отримує курсову роботу в деканаті, перевіряє її та виносить рішення про допуск до захисту. Результатом перевірки курсової роботи є рецензія керівника.

Попередньо курсова робота може бути оцінена таким чином:

- робота допускається до захисту;
- робота допускається до захисту за умов усунення таких недоліків, як... (вказуються недоліки щодо змісту та оформлення);
- робота не допускається до захисту через те, що... (тему розкрито недостатньо повно; оформлення роботи не відповідає чинним стандартам).

Після перевірки курсова робота повертається студентові. До захисту повинні бути усунені всі недоліки, що вказані в рецензії керівника.

Захист курсової роботи відбувається перед комісією, що складається із завідуючого та викладачів кафедри. Захист курсової роботи демонструє не тільки вміння студента самостійно виконувати курсові дослідження, а й дає уявлення членам комісії про ступінь володіння студентом теоретичним матеріалом, про його вміння застосовувати одержані теоретичні знання під час виконання практичних завдань та про рівень підготовки майбутнього фахівця з обліку й оподаткування загалом.

Під час доповіді студент називає тему і мету проведеного дослідження:

підкреслює актуальність, наукову та практичну цінність теми; коротко викладає сутність проведеного дослідження та його результати. Під час доповіді не слід повністю переказувати зміст усіх розділів і техніку проведення розрахунків. Основна увага повинна бути приділена практичній частині роботи, особистому внеску автора курсової роботи у дослідження, що проведене. Наприкінці виступу необхідно зробити висновки і сформулювати конкретні пропозиції з подальшого розвитку завдання, що вирішувалося, а також доповісти про можливість практичного застосування результатів досліджень.

Доповідь повинна бути чіткою і лаконічною, логічно побудованою і зрозумілою. Тривалість доповіді не повинна перевищувати 7-10 хвилин.

При захисті курсової роботи автор повинен давати чіткі аргументовані відповіді на запитання членів комісії, давати пояснення на зауваження, що були зроблені.

Захист курсової роботи бажано супроводжувати комп'ютерною презентацією.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Цілісна (завершена) курсова робота становить окремий заліковий кредит та оцінюється за 100-бальною системою за такими критеріями:

- повнота використання теоретичного матеріалу для обґрунтування напряму дослідження, актуальності тематики та мети дослідження – від 0 до 20 балів (включно);
- повнота і відповідність аналітично-розрахункової частини напряму дослідження – від 0 до 20 балів (включно);
- обґрунтованість висновків та пропозицій – від 0 до 20 балів (включно);
- використання в роботі сучасних методів дослідження та сучасних інформаційних технологій – від 0 до 10 балів (включно);
- виступ студента на захисті роботи (презентація) – від 0 до 10 балів (включно);

- відповіді на запитання на захисті – від 0 до 10 балів (включно);
- оформлення роботи – від 0 до 10 балів (включно).

Тематика курсових робіт, завдання, вимоги до структури та оформлення, критерії оцінювання розробляються та затверджуються кафедрою.

5. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тема курсової роботи визначається студентом самостійно згідно з наведеною нижче тематикою і узгоджується з науковим керівником. Ця тематика робіт є типовою, проте студент може взяти тему, яка не значиться в наведеному переліку за умови обов'язкового попереднього її погодження з науковим керівником.

Тема курсової роботи повинна бути актуальною за сучасних умов господарювання, враховувати науково-практичні інтереси студента і бути максимально наближеною до майбутньої теми дипломної роботи. Доцільно вибирати тему курсової роботи, виходячи з інтересів підприємства), де студент працює або має можливість одержати необхідну для виконання роботи інформацію.

Курсова робота може бути логічним продовженням або частиною науково-дослідної роботи, що виконується студентами на підприємстві чи на кафедрі.

Таким чином, курсова робота повинна бути спрямованою на вирішення конкретної практичної задачі з аудиторської діяльності щодо конкретного підприємства (організації, установи) будь-якої форми власності.

Теми курсових робіт

1. Методологічні принципи аудиту.
2. Етичні принципи Кодексу професійної етики аудиторів України.
3. Методи проведення та організації аудиту.
4. Оцінка системи внутрішнього контролю замовника в аудиті.

5. Аудиторський ризик та його складові.
6. Регулювання аудиторської діяльності в Україні.
7. Процеси виявлення помилок та шахрайства в аудиті.
8. Необхідність та мета планування аудиторської перевірки. Основні етапи планування.
9. Методика складання програми аудиту.
10. Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. Методика одержання аудиторських доказів.
11. Інформаційне забезпечення аудиторської перевірки.
12. Сутність, необхідність та вимоги до складання робочих документів аудитора.
13. Аудиторський звіт та аудиторський висновок.
14. Підсумкова документація аудиту та вимоги до неї.
15. Особливості проведення аудиту активів підприємства.
16. Особливості проведення аудиту пасивів підприємства.
17. Організація і вимоги до аудиту в комп'ютерному середовищі.
18. Сутність внутрішнього аудиту і його організація.
19. Види документального контролю та їх практичне застосування.
20. Створення та повноваження професійної громадської організації аудиторів (Спілка аудиторів України).
21. Основні відмінності аудиту від інших форм контролю.
22. Договір на проведення аудиту та його структура.
23. Правовий статус та сертифікація аудиторів.
24. Концептуальна основа та зміст Міжнародних стандартів аудиту.
25. Поняття аудиторської вибірки та її значення в процесі аудиту.
26. Становлення та розвиток аудиту в Україні.
27. Становлення та розвиток аудиту в світі.

6. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Закон України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" з змінами, Документ 2258-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.07.2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. № 996-XIV (Редакція від 06.02.2015). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.gov.ua>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
6. Андренко О. А. Конспект лекцій з дисципліни "Організація і методика аудиту". Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2012. 35 с.
7. Баранова А.О. Аудит: навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.
8. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік і аудит : Термінологічний українсько-російсько-англійський словник Київ : ЦУЛ, 2012. 292 с.
9. Виноградова М. О. Аудит : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2014. 500 с.
10. Гончарук С.М., Долбнева Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : навчальний посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 298 с
11. Гончарук С.М. Збірник завдань і виробничих ситуацій з навчальної дисципліни «Організація і методика аудиту» : навч.-мет.посіб. Львів : ЛДФА, 2015. 94 с.

12. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит : навч. посіб. Київ : «Знання», 2007. 272 с.

13. Колісник Г.М., Слюсаренко В.Є. Аудит : навч. посіб. Ужгород .: ДВНЗ «УжНУ». 2015. 296 с.

14. Немченко В. В., Редько О.Ю. Аудит : Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту : навч. посіб. Київ : “Центр учбової літератури”, 2012. 852 с.

Інформаційні ресурси

1. Сервер Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

2. Ліга Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// liga.net/](http://liga.net/)

3. Податки та бухгалтерський облік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://basa.tav.kharkov.ua>

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. Володимира Даля. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://moodle2.snu.edu.ua/course/view.php?id=3464>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни «АУДИТ»

(для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»)

Укладач ТАЦІЙ Інна Валеріївна

Оригінал-макет

І.В. Тацій

Підписано до друку _____

Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір типограф. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Облік видавн. арк. _____

Тираж _____ екз. Вид. № _____. Замовл. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету

імені Володимира Даля

Адреса видавництва:

Телефон:

E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com